

Aan mevrouw drs. M.I. Hamer
p/a De Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag, 18 mei 2021

Geachte mevrouw Hamer,

De Federatie Auteursrechtbelangen ("de Federatie") vraagt graag uw aandacht voor de volgende punten:

- nieuw onderzoek naar het economisch belang van auteursrecht;
- snelle inzet van het Europees herstelfonds voor de culturele sector;
- het belang van 'know your business customer' voor handhaving;
- het overeind houden van de uitgangspunten van artikel 17 Auteursrechtrichtlijn;
- het belang van een goed functionerend collectief beheer;
- herstel toepassing wederkerigheid bij uitvoering naburige rechten.

De Federatie is de koepelorganisatie van Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie en VOI©E, de vereniging van collectieve beheersorganisaties. Aldus vertegenwoordigt de Federatie de gehele auteursrechtsector, dat wil zeggen de creatieve en culturele branche waarvan het auteurs- en naburig recht (hierna: auteursrecht) de basis vormt voor exploitatie en inkomensvorming; een belangrijke sector die, volgens de laatste meting van Stichting Economisch Onderzoek in opdracht van het ministerie van Economische Zaken, een economische waarde vertegenwoordigt van 6% van het Bruto Binnenlands Product en 7,4% van de werkgelegenheid in Nederland. Het is van belang dat het economisch belang van auteursrecht periodiek wordt onderzocht en het Ministerie van EZK een vervolgonderzoek dit jaar ter hand neemt.

Het is duidelijk dat de COVID 19-crisis de sector keihard heeft geraakt. Wij maken ons dan ook grote zorgen over de nabije toekomst. Ondanks de door de overheid gegeven steun – waarbij de Federatie betrokken is via het Steunfonds Rechtensector – zal er op korte termijn nog veel meer nodig zijn. Wij dringen dan ook aan op een snelle inzet van het Europees herstelfonds. In dit verband zij gezegd dat de Federatie betrokken is bij de *Taskforce culturele en creatieve sector*. Eveneens bij het *Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (Platform ACCT)*. Daar werkt de Federatie mee samen aan voorlichting en bewustwording op het gebied van auteursrecht. Dat is belangrijk om een goede werking van auteursrecht te bevorderen en illegaliteit zo veel mogelijk te beperken. Binnen Platform ACCT wordt ook gesproken over toepassing van de Fair Practice Code. Voorts ondersteunt de Federatie anti-piraterij organisatie BREIN.

Voor een aantal onderwerpen vragen wij graag specifiek uw aandacht.

Het belang van 'know your business customer' voor handhaving

Recent heeft de Europese Commissie een conceptverordening gepubliceerd, getiteld de Digital Services Act (DSA), inzake digitale diensten en wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (de E-commerce richtlijn). De DSA beoogt de verantwoordelijkheden van digitale diensten te versterken. Een van de middelen daartoe is het zogenaamde Know Your Business Customer (KYBC) vereiste. Dit is echter in het voorstel voornamelijk beperkt tot marktplaatsen en verkopers. KYBC wordt genoemd in de fiche over deze verordening die onlangs naar het parlement is gestuurd, maar er wordt niet op ingegaan. De rechthebbenden zijn (internationaal) van mening dat KYBC ook van toepassing zou moeten zijn op hosting providers. Onlinediensten moeten zichzelf al op hun site identificeren krachtens artikel 5 van de E-commerce Richtlijn maar diensten met illegaal aanbod doen dit niet. Hun hosting/upstream providers vragen er niet naar, registratie is wat hun klanten zelf invullen. Daar wordt misbruik van gemaakt met valse gegevens. KYBC van toepassing verklaren op alle online tussenpersonen waaronder hosting providers zou zeer bijdragen aan een effectieve handhaving, omdat in Nederland ook veel illegale diensten worden gehost en gefaciliteerd. Naar de mening van onze gezamenlijke anti-piraterij organisatie BREIN is het daarbij goed mogelijk onderscheid te maken tussen commerciële en niet-commerciële partijen. BREIN treedt daarover graag in overleg.

Houd de uitgangspunten van artikel 17 Auteursrecht richtlijn overeind

In december 2020 heeft het parlement ingestemd met wetgeving ter implementatie van de Auteursrecht richtlijn 2019/790. De Europese Commissie is thans bezig om richtsnoeren op te stellen met betrekking tot de werking van artikel 17, de bepaling die regelt dat aanbieders van onlinediensten voor het delen van content, zoals YouTube, daarvoor toestemming nodig hebben van rechthebbenden. Daarbij is van groot belang dat de uitgangspunten van het betreffende artikel overeind blijven. Omdat het een richtlijn betreft, is het in beginsel aan de lidstaten om deze te implementeren. De wijze waarop Nederland dat heeft gedaan, vindt in den lande aanzienlijke steun. Het fiche over de recente Mededeling Actieplan Intellectuele Eigendom van de Commissie bevat de opmerking dat richtsnoeren die de Commissie voor de toepassing van artikel 17 van de richtlijn binnenkort zal uitvaardigen zo nodig in een algemene maatregel van bestuur kunnen worden verwerkt. Wij wijzen erop dat deze daarmee dwingend zouden worden met het risico dat Nederland uiteindelijk door de Europese rechter wordt teruggefloten. Wij bevelen dan ook aan om richtsnoeren niet bij AMvB te regelen. De Federatie biedt gaarne haar diensten aan bij het beoordelen van de richtsnoeren voor de Nederlandse praktijk.

Aandachtspunten Auteurscontractenrecht bespreken met de sector

Een belangrijk onderwerp is het auteurscontractenrecht (ACR) dat in 2015 in de Nederlandse Auteurswet is verankerd, bedoeld om de positie van auteurs en uitvoerende kunstenaars ten opzichte van exploitanten van hun werk te verstevigen.

Bij het vorig jaar in opdracht van het WODC uitgevoerde evaluatieonderzoek is voor een aantal aandachtspunten aanpassing van de wet in overweging gegeven. De Federatie biedt graag aan waar nodig als intermediair tussen partijen te fungeren en gesprekken te faciliteren ter verbetering van de verhoudingen tussen makers en exploitanten. In verschillende sectoren, zoals muziek, worden dergelijke gesprekken reeds gevoerd.

Collectief beheer belangrijk voor rechthebbenden en consumenten

De mogelijkheid om auteursrechtelijke werken te exploiteren is de kurk waar de sector op drijft. Uiteraard dient dat op een wijze te geschieden waarvan de rechthebbenden optimaal profijt hebben, maar ook waarbij gebruikers, waaronder consumenten, op een eenvoudige manier toegang kunnen hebben tot werken of gebruik kunnen maken van excepties die in de wet worden gegeven. Op een aantal terreinen wordt gebruik gemaakt van collectief beheer, bij wet voorzien, dan wel vrijwillig. Voor de sector is dit collectief beheer zeer belangrijk; voor gebruikers en consumenten, maar ook voor de makers zelf. Collectief beheer is een geschikte vorm daar waar individuele afspraken moeilijk te maken zijn (bijvoorbeeld door de grote hoeveelheid makers).

Zo voorziet de wet in een goed functionerende thuis kopiëregeling die regelt dat consumenten voor eigen oefening, studie of gebruik een kopie mogen maken van auteursrechtelijk beschermde werken uit legale bron. Zij betalen daarvoor een geringe vergoeding via de apparatuur waarop kopieën kunnen worden vastgelegd. Zonder thuis kopiëregeling zouden consumenten geen kopieën voor eigen gebruik mogen maken zonder toestemming van de rechthebbenden (makers en producenten). Dit zou betekenen dat er feitelijk sprake zou zijn van een totaal kopieer- en downloadverbod. De regeling vindt zijn oorsprong in Europese wetgeving en speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van de creatieve sector. De tarieven worden periodiek vastgesteld door de wettelijke Stichting Onderhandelingen Thuis kopiëvergoeding (SONT), waarbij rekening wordt gehouden met de actualiteit van het privé-kopiëren. De Nederlandse tarieven zijn vergeleken met vergelijkbare EU-lidstaten gemiddeld. Wij benadrukken graag hier het belang van de regeling voor alle partijen.

Een ander voorbeeld is het Leenrecht: Openbare bibliotheken betalen leenrechtvergoedingen aan de Stichting Leenrecht ten behoeve van rechthebbenden; scholen zijn vrijgesteld. Door de door de overheid gestimuleerde samenwerking tussen bibliotheken en scholen heeft een verschuiving plaatsgevonden naar vrijgestelde uitleningen hetgeen zeer negatief uitpakt voor de rechthebbenden. Een brede coalitie van partijen (VOB, KB, Stichting Lezen, PO-Raad, Lira, GAU, Pictoright, BNO, Auteursbond en Stichting Leenrecht) heeft een oproep aan de minister gedaan om de schade voor rechthebbenden uit het verleden af te kopen. Daarnaast is met het door de ministers Van Engelshoven en Slob geformuleerde 'Leesoffensief' een urgente investering gemoeid van 90 miljoen euro in schoolbibliotheken om leesvaardigheid op een acceptabel niveau te brengen. Dit bedrag bevat onder andere een passende vergoeding voor auteursrechthebbenden. De Federatie roept op om deze investering gestand te doen.

Sinds 15 juli 2003 is het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) belast met het overheidstoezicht op collectieve beheersorganisaties. Regelgeving die sinds 2015 Europees geharmoniseerd is. De brancheorganisatie VOI©E heeft graag in samenwerking met het CvTA bijgedragen aan regulering en professionalisering van de sector. De leden van VOI©E voldoen aan belangrijke interne governance regels. Het is echter in het belang van rechthebbenden dat zij zelf verantwoordelijkheid blijven dragen als intern bestuurlijk toezichthouder op hun eigen CBO, zoals in de Europese richtlijn gewaarborgd. De Federatie is dan ook van mening dat de uitvoering van het Nederlands toezicht niet verder mag gaan dan het Europees toezichtskader; dus geen (verdere) 'kop' op de richtlijn zodat voor Nederlandse CBO's een gelijk (internationaal) speelveld ontstaat.

Reparatie RAAP-arrest, herstel wederkerigheid

Het Europese Hof van Justitie heeft op 8 september 2020 in het zogenaamde RAAP-arrest geoordeeld dat rechthebbenden buiten de Europese Unie niet uitgesloten mogen worden van het recht op een vergoeding voor lineaire openbaarmaking van fonogrammen. De Nederlandse wetgeving en daarmee de werkwijze van Sena was hier niet mee in overeenstemming. Er werd uitgegaan van het wederkerigheidsbeginsel. Voor Sena heeft dit grote gevolgen omdat dit nu leidt tot aanspraken vanuit bijvoorbeeld de Verenigde Staten waarvoor niet of nog niet wordt geïncasseerd, terwijl aldaar geen gelijkwaardige wetgeving (dus inning van rechten) is. Dit zal leiden tot verhoging van de tarieven voor gebruikers (nu voor meer materiaal vergoedingen verschuldigd zijn) en mogelijk – waar dat niet (volledig) mogelijk blijkt – tot verlaging van het inkomen van rechthebbenden. Er is inmiddels in Nederland op 15 december een reparatiewet aangenomen zodat in ieder geval de Nederlandse wet in overeenstemming is. Het is goed dat Nederland in Europees verband erop aandringt om met een 'reparatie' het wederkerigheidsbeginsel te herstellen. Wij benadrukken graag het belang hiervan om de ongelijke, voor Nederlandse rechthebbenden en Nederlandse gebruikers nadelige, situatie op te heffen.

4

Wij danken u hartelijk voor uw aandacht in dezen en verblijven,

Hoogachtend,

Paul Solleveld
Algemeen Secretaris Federatie Auteursrechtbelangen

mede namens:

Fred Teeven
Voorzitter VOI©E

Erwin Angad-Gaur
Voorzitter Platform Makers

Anne de Jong
Voorzitter PCMI

Bij Platform Makers zijn aangesloten:

ACT (acteurs)

Auteursbond (educatieve auteurs, freelance journalisten, literaire schrijvers, scenarioschrijvers, toneelschrijvers, vertalers en zelfstandig ondertitelaars)

BAM! Popauteurs (songwriters popmuziek)

BCMM – Beroepsvereniging Componisten Multimedia (mediacomponisten)

BNO – Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers (ontwerpers en illustratoren)

BOK – Beroeps Organisatie Kunstenaars (beeldend kunstenaars)

DuPho (fotografen)

Dutch Directors Guild – DDG (film- en televisieregisseurs)

Kunstenbond (kunstenaars en creatieven)

NCE – Nederlandse Vereniging van Cinema-Editors (filmeditors)

NVJ – Nederlandse Vereniging van Journalisten ((foto)journalisten, programmamakers)

NSC – Netherlands Society of Cinematographers (cinematographers)

Nieuw Genootschap van Nederlandse Componisten – Nieuw Geneco (componisten)

Ntb (musici, dansers, acteurs, componisten en muziektekstschrijvers)

Samen1Stem (freelancers werkzaam in nasynchronisatie of andere vormen van stemwerk)

Tekstnet (tekstschrijvers)

VCA – Vereniging Constructief Audio (sound designers)

VCTN (componisten en tekstdichters)

Bij Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) zijn aangesloten:

Mediafederatie (uitgevers en mediabedrijven)

NVPI (muziekindustrie, filmdistributeurs, uitgevers van videogames)

Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA)

Nederlandse Content Producenten (NCP)

Publieke Omroep (NPO)

Vereniging Commerciële Omroepen (VCO)

Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV)

Vereniging voor Muziekhandelaren en uitgevers in Nederland (VMN)

De leden van VOI©E beheren de rechten van:

Buma/Stemra: componisten, tekstschrijvers en muziekuitgevers

Lira: schrijvers, vertalers en journalisten

NORMA: uitvoerende kunstenaars

Pictoright: beeldende kunstenaars, fotografen, ontwerpers en andere beeldmakers

PRO en UvO: uitgevers van geschriften

Sena: performers en muziekproducenten

SCGO: thuishopiegelden voor publieke en commerciële omroepen

SEKAM, SEKAM Video en StOPnl: producenten van audiovisuele werken

STAP: thuishopiegelden voor muziekproducenten

SVVP: leenrechtgelden voor videoproducenten

VEVAM: regisseurs

Videma: de rechthebbenden op de vertoningsrechten op tv-beelden

Leenrecht: incasso namens rechthebbenden voor het uitlenen van hun werken

Reprorecht: incasso namens rechthebbenden op reproducties van geschriften

Thuishopie: incasso namens rechthebbenden van de vergoeding op privékopieën